

Direktiva o industrijskih emisijah pomen, doprinos, napovedane spremembe

Antonija Božič Cerar, GZS

4.6.2024, Bled

Okoljski dan gospodarstva

Čista, krožna, podnebno nevtralna..

- EZD (razvojna strategija EU): Evropa ne more brez energetsko intenzivnih panog, kot so jeklarska, kemijska in cementna industrija, saj te oskrbujejo več ključnih vrednostnih verig. **Razogljčenje in modernizacija tega sektorja sta bistvenega pomena.**

Priporočila skupine na visoki ravni za energetsko intenzivne panoge

- Trajnostni razvoj

- Trajnostno financiranje → merila DNSH taksonomije
 - sprejemljive: usklajene, **prehodne**, omogočitvene dejavnosti

„IED“ industrijske emisije - OVD

→ **1996 IPPC direktiva:**

- preprečevanje, zmanjševanje emisij v vode, zrak
- Seznam industrijskih in kmetijskih dejavnosti

→ **2010 Direktiva o emisijah iz industrije (IED):**

- preprečevanje, zmanjševanje emisij v vode, zrak, IP (tla + podzemne vode)
- seznam dejavnosti iz IPPC + tehnični pogoji iz direktive za velike kurilne naprave, sežigalnice in sosežig odpadkov, naprave in dejavnosti, ki uporabljajo organska topila, titanov dioksid

Doprinos „IED pristopa“

- Zajema cca 52.000 naprav v EU, v Sloveniji okoli 200,
 - *V EU predstavlja 20% emisij v zrak in vode, 40% TGP*
- **Uredba RS o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, 1994**
 - *Predpisana mejna vrednost za skupni prah s pretokom prahu več kot 0,5 kg/h je bila 50 mg/m³*
- **Uredba RS o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, 2007**
 - *Predpisana mejna vrednost za skupni prah s pretokom prahu več kot 0,2 kg/h je bila 20 mg/m³*
- **Novejši BAT zaključki različnih panog ,**
 - *emisijska meja za prah < 10 mg/m³ → 1mg/m³*

Doprinos „IED pristopa“

- Okolje še obravnava celostno, kar preprečuje prenos onesnaževanja med različnimi okoljskimi „mediji“ (voda, zrak, odpadki...)
- Enotna merila določena na podlagi najboljših razpoložljivih tehnik, ki so neposredno veljavna preprečujejo ustvarjanje dobičkov na račun okolja, enaki pogoji za tehnično primerljive procese in naprave (panožni pristop)
- Sevillski proces - 63 strani navodil za zbiranje podatkov, zagotavljanje kakovosti in primerljivosti → panožni BREF → BAT zaključki
 - meddržavni javni forum industrije, institucije znanja, NVO, državni organi
 - redno preverjanje stanje tehnike posamezne panoge po celi EU (na 8 let)
 - Po objavi BAT zaključkov panoge v Ur.l. EU se morajo podjetja prilagoditi z OVDji in tehnologijami v 4 letih

„IED“ industrijske emisije - OVD

→ **2024 (12. april sprejetje, prevodov v Ur.l. še ni)**

- Čiste tehnologije (preprečevanje emisij), razogličenje – temeljita preobrazba, učinkovito ravnanje z viri, krožno gospodarstvo
- Uskladitev: IED-REACH-vodna direktiva, trgovanje TGP, rudarska direktiva, **obvezni verificirani SRO, javno dostopen, SRO vsebujejo načrt temeljite preobrazbe – razogličanja**, informacije o **energetskem pregledu**, kjer je obvezen, krožnost energije, snovi, vode, popis kemikalij → okoljski preveritelji
- Podpora inovativnim tehnologijam, center inovativnih tehnologij za temeljito preobrazbo, razogličenje
- Nove dejavnosti, rudarstvo (mineralov kovin), proizvodnja baterij...
- Posodobitev registra onesnaževalcev – E-PRTR (posebna EU uredba); objava dovoljenj, poenotenje merskih enot z OVD, ... **Dostop do okoljskih informacij**

„IED“ industrijske emisije - OVD

- E-dovoljenja, poenotena merila izdaje OVD, vsebine povzetka, praviloma uporaba strožje mejne vrednosti iz razpona BATC, možna odstopanja olajšave in zaostitve, monitoring (delegirane uredbe komisije),
- Obnovitev pravil „Sevillskega procesa“ (temeljna preobrazba - razogljčenje, krožno gospodarstvo - kemikalije)
- Poenotenje kazni, do največ 8% letnega prometa za preteklo leto, v primeru kršitve OVD
- Odškodnine, kjer so kršitve OVD vplivale na zdravje ljudi,
- Posebna pravila za rejo živali - olajšave
- Nezgode in nesreče, čezmejni vplivi

Časovnica preobrazbe do 2030

INCITE	Panožne primerjave & zbiranje informacije o inovacijah in tehnologijah preobrazbe	
Načrti preobrazbe; oblika in vsebina	Energetsko intenzivna industrija pripravi načrte preobrazbe	
Rudarstvo - kovine	Priprava BATC (+4 leta)	
Baterije		
Odlagališča		
Zgorevanje vodika, zajemanje ogljika	Priprava BAT	
Pregled pravil določanja BAT	Revizija obstoječih BATC	
	Implementacija novih sistemov ravnanja z okoljem -verificirani, obvezne vsebine	
Druge zahteve (sodelovanje javnosti, izvajanje itd)		
Usmeritve najboljše prakse izdaje dovoljenj, e-dovoljenja, nove tehnologije, DČ prilagodijo poročanje in IT sisteme		